

Aan
Provinciale Staten

Besluitvormingsronde Statendag
29 juni 2011

Onderwerp
Rapportage OostvaardersWold Voorjaarsnota 2011

Agendapunt

Lelystad

1. Beslispunten

1. In te stemmen met de derde PS-rapportage voor het project OostvaardersWold;
2. De derde voortgangsrapportage voor OostvaardersWold te betrekken bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2011, in de openbare vergaderingen van Provinciale Staten van 18 mei 2011 (opinieronde) en 8 juni 2011 (besluitvormingsronde).

Registratienummer

1139291

Inlichtingen

Drs. M. Tilstra

2. Inleiding

In het Plan van Aanpak voor het eerste deel van de Realisatiefase (HB #893675) is vastgelegd dat de projectorganisatie OostvaardersWold twee maal per jaar aan Provinciale Staten rapporteert over de voortgang, financiën en risicobeheersing van het project. Deze voortgangsrapportages worden tegelijkertijd met de Voorjaarsnota en de Najaarsnota door Provinciale Staten behandeld.

Afdeling/Bureau

OVW

De derde PS-rapportage voor OostvaardersWold is als bijlage bij dit Statenvoorstel gevoegd, en wordt behandeld bij de Voorjaarsnota van 2011. De voortgangsrapportage kan als volgt worden samengevat:

- In het regeerakkoord van het kabinet-Rutte is vastgelegd dat de robuuste verbindingen worden geschrapt. OostvaardersWold is daarbij met name genoemd. De Provincie Flevoland overlegt met het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) over de consequenties van dit beleidsvoornemen voor OostvaardersWold. Vooruitlopend op de uitkomsten van dit overleg worden vooralsnog geen nieuwe verplichtingen aangegaan voor het project OostvaardersWold.
- Inmiddels is 1148 hectare grond in het plangebied in bezit van de betrokken gebiedspartners, of er bestaat overeenstemming over aankoop. Dit komt overeen met 62% van het plangebied OostvaardersWold.
- Op 2 december 2010 stelden Provinciale Staten het provinciaal inpassingsplan unaniem vast. Daarmee is de bestemming van het OostvaardersWold vastgesteld. Tegen het provinciaal inpassingsplan staat beroep open bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. In de periode januari tot en met maart 2011 hebben 16 belanghebbenden beroep aangetekend. De Raad van State heeft een voorlopige voorziening ingesteld in afwachting van de behandeling van de ingediende beroepen.
- Het Definitief Ontwerp van OostvaardersWold is afgerond. Op basis van het Definitief Ontwerp is de kostenraming volgens de SSK-systematiek verder gedetailleerd. Hieruit blijkt dat de totale projectkosten met een zekerheid van 85% zullen liggen onder het bedrag van € 403,5 miljoen.
- Nadat duidelijkheid is verkregen over de financiële aspecten van het vervolg van het OostvaardersWold zal aan Provinciale Staten de keuze worden voorgelegd op welke wijze het project OostvaardersWold wordt voortgezet. De verschillende alternatieven zullen worden voorzien van een uitgebreide risicoanalyse.

3. Beoogd effect

Met de PS-rapportage wordt beoogd om Provinciale Staten tijdig en volledig te informeren over voortgang, financiën en risico's van het project OostvaardersWold. Om een zo volledig mogelijk beeld te geven wordt de PS-rapportage tegelijkertijd met de Voorjaarsnota 2011 behandeld door Provinciale Staten.

4. Argumenten

1.1 De PS-rapportage is opgesteld conform de eisen in het Plan van Aanpak

De PS-rapportage volgt de in het Plan van Aanpak aangegeven structuur, en bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1 beschrijft de voortgang van de realisatie van de geplande producten in de realisatiefase. De realisatie wordt verantwoord volgens de 'sporen' in het Plan van Aanpak:
 - Identiteit en Imago
 - Grondverwerving
 - Juridisch-planologisch
 - Voorbereiding van de Uitvoering
 - Projectfinanciering
- Hoofdstuk 2 beschrijft de financiële voortgang van het project. Hierbij is aandacht voor proceskosten (kosten van de projectorganisatie zelf) en grondverwervingskosten. Dit hoofdstuk vormt tevens de basis voor de bijdrage van OostvaardersWold aan de Voorjaarsnota 2011.
- Hoofdstuk 3 beschrijft de stand van zaken op het gebied van risicomanagement voor het project OostvaardersWold.

2.1 De informatie in de PS-rapportage sluit aan bij de Voorjaarsnota 2011

In de Voorjaarsnota 2011 wordt verantwoording afgelegd over afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2011. Hierbij wordt ook verantwoording afgelegd over het speerpunt OostvaardersWold. De informatie bij de Voorjaarsnota beschrijft uitsluitend afwijkingen van de programmabegroting en geeft dus geen volledig beeld van de voortgang van het project. Om die reden is in het Plan van Aanpak vastgelegd dat tegelijkertijd met de Voorjaarsnota een inhoudelijke rapportage ter goedkeuring wordt voorgelegd aan PS.

5. Kanttekeningen

Niet van toepassing.

6. Vervolgproces

Nadat duidelijkheid is verkregen over de financiële aspecten van het vervolg van OostvaardersWold zal aan Provinciale Staten de keuze worden voorgelegd op welke wijze het project OostvaardersWold wordt voortgezet. De verschillende alternatieven zullen worden voorzien van een uitgebreide risicoanalyse.

7. Advies uit de Opinieronde

De opinieronde adviseert het statenvoorstel te betrekken bij de besluitvorming over de voorjaarsnota op 8 juni.

8. Ontwerp-besluit
Provinciale Staten van Flevoland,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 12 april 2011, nummer 1143351,

BESLUITEN:

1. In te stemmen met de derde PS-rapportage voor het project OostvaardersWold;
2. De derde voortgangsrapportage voor OostvaardersWold te betrekken bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2011, in de openbare vergaderingen van Provinciale Staten van 18 mei 2011 (opinionieronde) en 8 juni 2011 (besluitvormingsronde).

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 29 juni 2011

griffier, voorzitter,

9. Bijlagen

Naam bijlage:	Hummingbird nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
PS-rapportage OostvaardersWold Voorjaarsnota 2011	1137975	Ja

10. Ter lezing gelegde stukken
Niet van toepassing.

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

secretaris, voorzitter,

Provinciale Staten van Flevoland,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 12 april 2011, nummer 1143351,

BESLUITEN:

1. In te stemmen met de derde PS-rapportage voor het project OostvaardersWold;
2. De derde voortgangsrapportage voor OostvaardersWold te betrekken bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2011, in de openbare vergaderingen van Provinciale Staten van 18 mei 2011 (opinieronde) en 29 juni 2011 (besluitvormingsronde).

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 29 juni 2011

griffier,

voorzitter,

Voortgangsrapportage OostvaardersWold

Projectorganisatie OostvaardersWold
April 2011

Inhoudsopgave

Inleiding	3
OostvaardersWold	3
Historie van het project	3
Doel van deze rapportage	4
Leeswijzer	4
1 - Voortgang van de realisatie van producten	5
1.1 - Producten spoor Identiteit & Imago	5
1.2 - Producten spoor Grondverwerving	7
1.3 - Producten Juridisch/planologisch spoor	10
1.4 - Producten spoor Voorbereiding van de uitvoering	12
1.5 - Producten spoor Projectfinanciering	14
2 - Financiële verantwoording	15
2.1 - Proceskosten OostvaardersWold	15
2.2 - Kosten grondverwerving OostvaardersWold	15
2.3 - Liquiditeitsplanning grondverwerving	15
2.4 - Kosten voorbereiding van de uitvoering	16
3 - Risicomanagement OostvaardersWold	17
3.1 - Historie risicomanagement OostvaardersWold	17
3.2 - Financiële risico's OostvaardersWold	17
3.2.1 <i>Kostenrisico's</i>	17
3.2.2 <i>Opbrengstenrisico's</i>	17
3.3 - Vooruitblik risicomanagement 2011	18

Inleiding

OostvaardersWold

Het OostvaardersWold is een integraal gebiedsontwikkelingsproject in Zuidelijk Flevoland. Naast ontwikkelingen op het gebied van recreatie, wonen, werken en economie, is ruimte gereserveerd voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Deze integrale gebiedsontwikkeling is van groot belang voor de toekomst van Zuidelijk Flevoland. De provincie beschouwt het OostvaardersWold als een ontwikkeling die Flevoland en de noordelijke randstad voorziet van een noodzakelijke kwaliteits- en groei-impuls.

Historie van het project

Initiatiefase

De ontstaansgeschiedenis van project OostvaardersWold voert terug tot 2005. In de Nota Ruimte is aangegeven dat er tussen de natuurgebieden Oostvaardersplassen en de Veluwe een robuuste ecologische verbinding dient te worden gerealiseerd, als onderdeel van de robuuste verbinding tussen de belangrijkste natuurgebieden van Nederland en Duitsland. De genoemde ecologische verbinding loopt door het Middengebied van Flevoland. De *initiatiefase* voor OostvaardersWold begon in 2005 met het opstellen van een toekomstvisie voor het Middengebied door de Provincie Flevoland. De geschetste opgaven in het Middengebied hebben uiteindelijk geleid tot de locatiekeuze, waarbij het Adelaarswegtracé midden in de zone ligt.

Planvormingsfase

Aansluitend op de initiatiefase is in het eerste deel van de *planvormingsfase* de exacte locatie voor het OostvaardersWold in het Omgevingsplan 2006 vastgelegd. Om het belang van het OostvaardersWold aan te geven voor Zuidelijk Flevoland en de gehele Noordvleugel, hebben Provinciale Staten het OostvaardersWold aangemerkt als één van de speerpunten in het Omgevingsplan 2006. In het Omgevingsplan is ook de exacte locatie van de groenblauwe zone vastgelegd. Op 11 december 2008 hebben Provinciale Staten de Verordening groenblauwe zone OostvaardersWold vastgesteld. In deze verordening is juridisch vastgelegd hoe de inrichting van het OostvaardersWold moet worden uitgewerkt in een bestemmingsplan.

In het tweede deel van de *planvormingsfase* is de inrichting van het OostvaardersWold beschreven in de structuurvisie. Deze structuurvisie is daarmee het richtinggevende kader voor de realisatie van het OostvaardersWold. Op 8 oktober 2009 hebben Provinciale Staten de structuurvisie unaniem vastgesteld.

Realisatiefase

Het project OostvaardersWold is inmiddels zijn derde en laatste fase in gegaan: de *realisatiefase* die loopt van oktober 2009 tot en met december 2014. Deze fase werd opgeknipt in twee gedeeltes. Allereerst de periode tot en met december 2010. In deze periode zijn de voorbereidingen getroffen voor de uitvoeringswerkzaamheden en is het provinciaal inpassingsplan voor het plangebied vastgesteld. Voor het eerste deel van de realisatiefase is een Plan van Aanpak opgesteld, dat op 4 februari 2010 unaniem werd vastgesteld door Provinciale Staten.

Het tweede gedeelte van de realisatiefase zou lopen van januari 2011 tot en met december 2014. In deze periode zou de daadwerkelijke aanleg van het gebied plaatsvinden. Het kabinet-Rutte heeft in het regeerakkoord het beleidsvoornemen vastgelegd om de robuuste verbindingen te schrappen. OostvaardersWold is daarbij met name genoemd. De Provincie Flevoland overlegt momenteel met het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) over de consequenties van dit beleidsvoornemen voor het project OostvaardersWold. Op verzoek van de Staatssecretaris van EL&I gaat de Provincie Flevoland in afwachting van de uitkomsten van dit overleg geen nieuwe verplichtingen aan voor het project OostvaardersWold.

Als duidelijkheid is verkregen over de financiële aspecten van het vervolg van OostvaardersWold zullen een aantal scenario's voor het vervolg van OostvaardersWold worden ontwikkeld. Hieruit zal ook blijken hoe de rest van de realisatiefase wordt vormgegeven. De verschillende scenario's zullen ter besluitvorming aan Provinciale Staten worden voorgelegd.

Doel van deze rapportage

In het Plan van Aanpak is vastgelegd dat de projectorganisatie twee maal per jaar aan Provinciale Staten rapporteert over de voortgang, financiën en risicobeheersing van het project.¹ Deze voortgangsrapportages worden tegelijkertijd met de Voorjaarsnota en de Najaarsnota opgesteld.

Dit document vormt de derde voortgangsrapportage voor OostvaardersWold. Deze rapportage zal worden behandeld in de Oordeelsvormende vergaderronde van Provinciale Staten van 27 april 2011, en in de Besluitvormende vergaderronde van Provinciale van 18 mei 2011.

Leeswijzer

Deze rapportage volgt de in het Plan van Aanpak aangegeven structuur, en bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1 beschrijft de voortgang van de realisatie van de geplande producten in de realisatiefase.
- Hoofdstuk 2 beschrijft de financiële voortgang van het project. Hierbij is aandacht voor proceskosten (kosten van de projectorganisatie zelf), grondverwervingskosten en uitvoeringskosten. Dit hoofdstuk vormt tevens de basis voor de bijdrage van OostvaardersWold aan de Najaarsnota 2010.
- Hoofdstuk 3 beschrijft de voortgang op het gebied van risicomanagement voor het project OostvaardersWold.

Aan het eind van iedere paragraaf wordt de stand van zaken kort samengevat in een tabel. In deze tabel is met behulp van een 'smiley' aangegeven hoe de voortgang voor ieder product is. Deze symbolen hebben de volgende betekenis:

	De voortgang is conform de planning, en het product wordt binnen budget gerealiseerd.
	Er is sprake van een afwijking in de planning ten opzichte van het Plan van Aanpak, maar deze is niet kritisch en het product wordt binnen budget gerealiseerd.
	Er is sprake van een afwijking van de planning ten opzichte van het Plan van Aanpak die het kritisch pad in gevaar brengt, of er is sprake van een budgettair probleem.

¹ Plan van Aanpak Realisatiefase OostvaardersWold (HB #893675), paragraaf 5.1.

1 - Voortgang van de realisatie van producten

Dit hoofdstuk beschrijft de voortgang van de realisatie van de producten die in het Plan van Aanpak zijn genoemd. Hierbij wordt aangesloten op de hoofdindeling zoals die in het Plan van Aanpak is gehanteerd: de realisatie wordt verantwoord volgens de 'sporen' die gevolgd worden om de realisatie van het OostvaardersWold mogelijk te maken: Identiteit en Imago, Grondverwerving, Juridisch-planologisch, Voorbereiding van de Uitvoering en Projectfinanciering. Per spoor wordt kort samengevat welke producten in de periode van november 2009 tot april 2011 zijn gerealiseerd.

1.1 - Producten spoor Identiteit & Imago

Terugblik gerealiseerde producten

De producten die in het Plan van Aanpak waren genoemd voor de periode tot en met mei 2010 (het identiteits- en imago plan, het participatieplan en het promotieplan) zijn conform plan afgerond, en op 25 maart 2010 vastgesteld door Provinciale Staten.

Bij de uitvoering van het participatieplan en het promotieplan in de tweede helft van 2010 lag een belangrijk accent op de communicatie rond het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (zie paragraaf 1.3). In juni zijn in dat kader in Zeewolde, Almere en Lelystad informatiebijeenkomsten georganiseerd voorafgaand aan de ter inzage legging van dit plan. Ongeveer 200 inwoners van Flevoland hebben deze informatiemarkten bezocht. In december 2010 zijn, na het vaststellen van het provinciaal inpassingsplan door Provinciale Staten betrokkenen per brief geïnformeerd.

In het Plan van Aanpak is één product voor het spoor Identiteit & Imago genoemd dat in de tweede helft van 2010 gerealiseerd zou worden: het *documentatieplan*. Dit plan beschrijft hoe de eerste grote herinrichting van Flevoland wordt gedocumenteerd. In de commissievergadering van 9 september is een presentatie gegeven over het documentatieplan. Op basis van deze presentatie heeft de commissie de hoofdlijnen voor het documentatieplan bepaald. Na de bekendmaking van het regeerakkoord van het kabinet-Rutte is echter besloten om het documentatieplan vooralsnog niet verder uit te werken, in afwachting van de uitkomsten van de gesprekken met het ministerie van EL&I over het vervolg van het project OostvaardersWold.

Na de Tweede Kamerverkiezingen van juni 2010 heeft de projectorganisatie een manifest opgesteld, dat niet als product was opgenomen in het Plan van Aanpak. Dit manifest beschrijft waarom het belangrijk is dat OostvaardersWold wordt gerealiseerd, als onderdeel van het Oostvaardersland. Het manifest beschrijft de economische spin-off als gevolg van de ontwikkeling van Oostvaardersland, en de toename van werkgelegenheid na de realisatie van Oostvaardersland. Daarnaast wordt aangegeven wat het belang is voor recreatie, natuur en duurzaamheid.

Een presentatie bij de International Union for Conservation of Nature (IUCN) heeft deuren geopend, waardoor de Commissaris der Koningin en de projectgedeputeerde op uitnodiging van het ministerie van LNV in oktober 2010 een presentatie hebben gegeven over het OostvaardersWold tijdens de 10^e mondiale conferentie over biodiversiteit van de VN in Japan. Daarnaast heeft de projectgedeputeerde in november 2010 een presentatie gegeven voor leden van VNO/NCW.

In de periode vanaf oktober 2010 is, in het kader van de discussie over het OostvaardersWold met het ministerie van EL&I veel aandacht besteed aan de informatievoorziening naar Den Haag: de leden van de Eerste en Tweede Kamer en het ministerie van EL&I. Gezien de politieke situatie rondom het OostvaardersWold worden de Eerste en Tweede Kamer voortdurend op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

Eind februari 2011 is een presentatie verzorgd tijdens de Dag van Flevoland, de open dag van de provincie voor het publiek.

<i>Product</i>	<i>Actuele voortgang</i>
Documentatieplan	☹️
Identiteits- en imagoplan	☺️ (afgerond)
Participatieplan	☺️ (afgerond)
Promotieplan	☺️ (afgerond)
Manifest Oostvaardersland	☺️ (afgerond)

1.2 - Producten spoor Grondverwerving

Om de realisatie van het OostvaardersWold mogelijk te maken worden de gronden in het plangebied OostvaardersWold verworven. Tijdens de planvormingsfase was sprake van ‘passieve’ grondverwerving: er werd onderhandeld met grondeigenaren die hun grond wilden verkopen, op basis van aankoopkansen. Sinds Provinciale Staten de structuurvisie voor OostvaardersWold hebben vastgesteld is sprake van ‘actieve’ grondverwerving. Nog steeds is sprake van vrijwilligheid, maar in tegenstelling tot de voorgaande periode wordt het initiatief niet alleen overgelaten aan de grondeigenaren zelf. Alle grondeigenaren waarmee nog geen onderhandelingen gevoerd worden worden actief door de provincie benaderd met het voorstel om een minnelijk verwervingstraject aan te gaan.

Stand van zaken grondverwerving.

De Staatssecretaris van EL&I verzocht de Provincie Flevoland in een brief die op 21 oktober 2010 werd ontvangen om geen nieuwe verplichtingen meer aan te gaan ten laste van het rijksbudget voor de robuuste verbindingen. De provincie heeft daarom aan alle betrokkenen waarmee nog geen overeenstemming was bereikt schriftelijk laten weten vooralsnog niet verder te onderhandelen over de aankoop van hun bedrijf, in afwachting van de uitkomsten van het overleg met het ministerie van EL&I over het vervolg van OostvaardersWold.

Over een aantal transacties bestond reeds vóór 21 oktober 2010 overeenstemming met de verkoper. De Provincie Flevoland is juridisch verplicht om deze transacties alsnog doorgang te laten vinden. Deze transacties worden alsnog nog afgehandeld in de periode na 21 oktober 2010.

In totaal is inmiddels 1148 hectare grond in het plangebied OostvaardersWold in het bezit van de Provincie Flevoland of de betrokken projectpartners (62% van de totale oppervlakte), of er bestond overeenstemming over aankoop van de grond:

- 252 hectare was al bij aanvang van het project in het bezit van de betrokken projectpartners;
- Sinds 2007 zijn in het plangebied OostvaardersWold in totaal 16 bedrijven verworven, met een totale oppervlakte van 742 hectare;
- Met nog eens 6 bedrijven, met een totale omvang van 154 hectare, bestond reeds op 21 oktober 2010 overeenstemming. Deze bedrijven zullen in de komende maanden worden aangekocht.

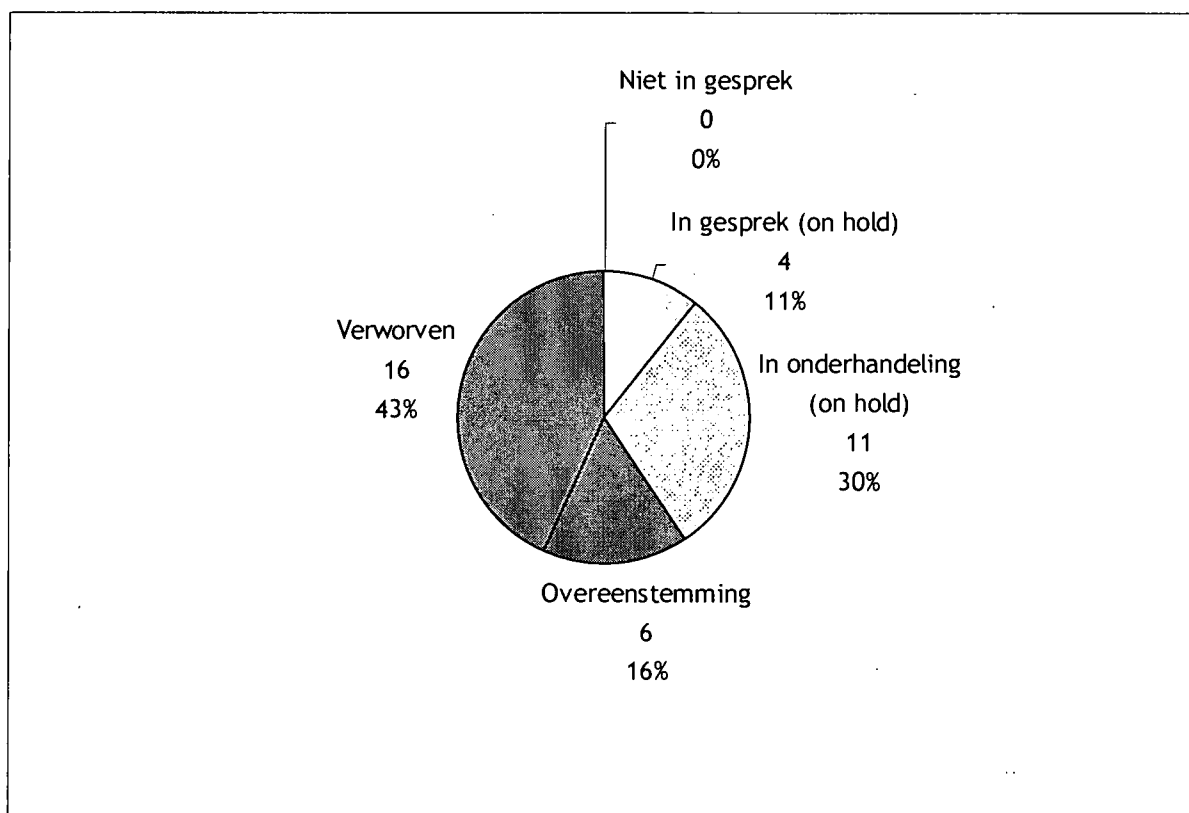
Gedeputeerde Staten hebben in het Hoofdlijnenakkoord 2007-2011 als doelstelling opgenomen dat aan het eind van de collegeperiode 600 hectare binnen het plangebied OostvaardersWold moet zijn verworven. Deze doelstelling is dus tijdig gerealiseerd.

Voortgang onderhandelingen bij niet verworven bedrijven.

De projectorganisatie onderscheidt vijf fasen in de grondverwerving:

1. De projectorganisatie is niet in gesprek met de grondeigenaar en de gebruiker;
2. De projectorganisatie is in gesprek met de grondeigenaar en de gebruiker;
3. De projectorganisatie is in onderhandeling met de grondeigenaar en de gebruiker;
4. Er is overeenstemming bereikt met de grondeigenaar en de gebruiker;
5. Het bedrijf is verworven.

In het plangebied bevinden zich 37 boerenbedrijven. In de grafiek op de volgende pagina is weergegeven hoeveel bedrijven zich in elke fase bevinden (in absolute aantallen en percentages). Hierbij wordt opgemerkt dat een bedrijf pas wordt gerekend tot een categorie als zowel de onderhandelingen met de grondeigenaar als de eventuele grondgebruiker dit stadium hebben bereikt.

Communicatie met agrariërs na 20 oktober 2010

- Aan agrariërs in de categorieën “In gesprek” en “In onderhandeling” is schriftelijk gemeld dat de Provincie Flevoland geen nieuwe verplichtingen meer aangaat, in afwachting van de uitkomsten van het overleg met het ministerie van EL&I over het vervolg van OostvaardersWold. Daarom is in de grafiek bij deze twee categorieën de opmerking “(on hold)” geplaatst.
- Agrariërs in het plangebied hebben na vaststelling van het Provinciaal Inpassingsplan informatie over het inpassingsplan ontvangen. Daarnaast wordt regelmatig contact onderhouden tussen de projectorganisatie, de landbouwadviseurs en de agrariërs.

Voortgang ruilbedrijven

De Provincie Flevoland beschikte in 2010 over drie ruilbedrijven ten behoeve van het project OostvaardersWold. Eén van deze bedrijven is eind 2010 doorgeleverd aan een uit OostvaardersWold verplaatsende agrariër, voor de andere ruilbedrijven wordt nog naar een verplaatsende agrariër gezocht.

Aanvullende percelen

Naast de 37 boerenbedrijven bevinden zich in het plangebied OostvaardersWold nog een aantal kleinere percelen die ook moeten verworven. Dit betreft een outdoorbedrijf in het Kotterbos, een zendmast van KPN, de ambulancepost in Zeewolde, en percelen van de nutsbedrijven NUON en Vitens. Met de eigenaar van het outdoorbedrijf in het Kotterbos bestond reeds vóór 21 oktober overeenstemming. Deze transactie zal nog worden afgerond. Aan de eigenaars van de overige kleinere percelen is schriftelijk gemeld dat de Provincie Flevoland geen nieuwe verplichtingen meer aangaat, in afwachting van de uitkomsten van het overleg met het ministerie van EL&I over het vervolg van OostvaardersWold.

Vooruitblik tweede helft 2011

In het project OostvaardersWold wordt gebruik gemaakt van actieve grondverwerving op basis van minnelijke verwerving. In de voorgaande voortgangsrapportage werd de verwachting uitgesproken dat eind 2011 alle bedrijven in het plangebied OostvaardersWold zouden zijn verworven. Nu de grondverwerving is opgeschort in afwachting van de uitkomsten van het overleg met het ministerie van EL&I over het vervolg van OostvaardersWold, is de verwachting dat het langer gaat duren om de bedrijven in het plangebied OostvaardersWold te verwerven. Afhankelijk van de uitkomsten van het

overleg met EL&I zal worden bepaald welke bedrijven nog kunnen worden verworven in de rest van 2011.

1.3 - Producten Juridisch/planologisch spoor

Het juridisch/planologisch spoor vormt het kritische pad van het eerste deel van de realisatiefase. In de planvormingsfase is een structuurvisie opgesteld waarin het ontwerp voor het gebied is vastgelegd. Op 2 december 2010 hebben Provinciale Staten unaniem het Provinciaal Inpassingsplan OostvaardersWold vastgesteld, waarmee de bestemming van het plangebied OostvaardersWold wordt gewijzigd.

Terugblik gerealiseerde producten

De producten die in het Plan van Aanpak waren genoemd voor de periode tot en met oktober 2010 zijn conform plan afgerond. Dit betreft de volgende producten:

- Uitgangspuntennotitie Provinciaal Inpassingsplan
- Startnotitie BesluitMER
- Advies Commissie-MER
- Antwoordnota inspraak Uitgangspuntennotitie PiP en Startnotitie BesluitMER

Voortgang producten november 2010 - april 2011

In het Plan van Aanpak zijn een aantal producten genoemd die in de periode november 2010 tot en met april 2011 gerealiseerd moeten worden:

- *EHS-kaart + toelichting*: De EHS-kaart geeft aan welk deel van OostvaardersWold wordt begrensd als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In totaal is 1434 hectare begrensd als EHS: 1125 hectare voor de robuuste verbinding voor het edelhert, 172,5 hectare reeds begrensde EHS, 133 hectare voor EHS-compensatie als gevolg van de verbreding van de A6, en 3,3 hectare voor boscompensatie als gevolg van het omleggen van de Bosruiterweg. Bij de EHS-kaart hoort een toelichting waarin is uitgelegd hoe de realisatie van de begrensde hectares is gegarandeerd. Analoog aan de systematiek van de EHS-begrenzing zijn ook de aangegane verplichtingen inzake kiekendiefcompensatie en bos op kaart aangegeven.
De concept kaarten voor begrenzing van de EHS, het kiekendiefferageergebied en het bosgebied, met bijbehorende toelichting, werden op 1 juli 2010 inspraakrijp geacht door de Commissie Ruimte, en lagen in de periode van 29 juli tot en met 8 september 2010 ter inzage. Provinciale Staten hebben de definitieve EHS-kaart en de kaarten van het kiekendiefferageergebied en het boscompensatiegebied op 2 december 2010 unaniem vastgesteld.
- *BesluitMER*: Het BesluitMER (Milieu Effect Rapport) hoort bij het Provinciaal Inpassingsplan en beschrijft de consequenties van de aanleg van OostvaardersWold voor het milieu. De conceptversie van het BesluitMER is op 22 juni 2010 aanvaard door Gedeputeerde Staten van de Provincie Flevoland. Het BesluitMER lag in de periode van 29 juli tot en met 8 september 2010 ter inzage. In deze periode bracht ook de Commissie-MER een advies uit over het BesluitMER.
- *Provinciaal Inpassingsplan*: De gemeenten Zeewolde en Lelystad hebben de Provincie Flevoland verzocht om de bestemmingsregeling voor het plangebied OostvaardersWold vast te leggen in een Provinciaal Inpassingsplan. Dit is een instrument uit de (nieuwe) Wet ruimtelijke ordening (Wro) die in 2008 in werking is getreden. Met het Provinciaal Inpassingsplan wordt de bestemming van OostvaardersWold vastgelegd, en de realisatie feitelijk mogelijk gemaakt. Het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan werd op 1 juli 2010 inspraakrijp geacht door de Commissie Ruimte, en lag in de periode van 29 juli tot en met 8 september 2010 ter inzage. Na inspraak hebben Provinciale Staten het definitieve Provinciaal Inpassingsplan op 2 december 2010 unaniem vastgesteld. Tegen de vaststelling van het Provinciaal Inpassingsplan staat beroep open bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. In de periode van januari tot en met maart 2011 hebben 16 belanghebbenden beroep aangetekend. De Raad van State heeft een voorlopige voorziening ingesteld in afwachting van de behandeling van de ingediende beroepen.
- *Antwoordnota inspraak Provinciaal Inpassingsplan en BesluitMER*: Na de terinzagelegging van het Provinciaal Inpassingsplan, het BesluitMER en de EHS-kaart heeft de projectorganisatie een antwoordnota opgesteld waarin alle inspraakreacties zijn beantwoord. Deze antwoordnota werd tegelijk met het definitieve Provinciaal Inpassingsplan en de definitieve EHS-kaart unaniem vastgesteld door Provinciale Staten op 2 december 2010.

De producten binnen het Juridisch/planologisch spoor zijn dus afgerond conform het Plan van Aanpak.

<i>Product</i>	<i>Actuele voortgang</i>
Provinciaal Inpassingsplan	☺ (afgerond)
BesluitMER	☺ (afgerond)
EHS-kaart + toelichting	☺ (afgerond)
Antwoordnota inspraak Inpassingsplan en BesluitMER	☺ (afgerond)
Antwoordnota inspraak Uitgangspuntennotitie PiP en Startnotitie BesluitMER	☺ (afgerond)
Advies Commissie-MER	☺ (afgerond)
Startnotitie BesluitMER	☺ (afgerond)
Uitgangspuntennotitie PiP	☺ (afgerond)

1.4 - Producten spoor Voorbereiding van de uitvoering

In 2010 maakt de projectorganisatie geleidelijk een overgang naar de daadwerkelijke uitvoering van het project OostvaardersWold. In het Plan van Aanpak zijn een aantal producten beschreven die binnen het spoor 'Voorbereiding van de uitvoering' worden gerealiseerd. Een deel van deze producten zal ter besluitvorming aan PS worden aangeboden, een ander deel zal ter kennisname aan de Commissie Ruimte worden gezonden.

Terugblik gerealiseerde producten

In het Plan van Aanpak waren een aantal producten genoemd die gerealiseerd zouden zijn in het eerste deel van de realisatiefase van OostvaardersWold:

- Het *Beeldkwaliteitplan* beschrijft de uitstraling die het gebied of onderdelen daarvan moeten krijgen, en bevat een doorvertaling van het Identiteits- en Imago-plan (zie paragraaf 1.1) naar het gehele plangebied OostvaardersWold. Het Beeldkwaliteitplan zou aanvankelijk als separaat product ter kennisname aan PS worden aangeboden, maar er is voor gekozen om dit product als bijlage in te voegen in het Provinciaal Inpassingsplan (zie verder paragraaf 1.3).
- Het *Acquisitieplan Oostvaardersland* beschrijft welk soort bedrijven in de omgeving van het Oostvaardersland wenselijk zijn, en wat er wordt gedaan om deze bedrijven te interesseren. Het hiervoor benodigde onderzoek is in het voorjaar van 2010 uitgevoerd door prof. dr. Tordoir. Dit onderzoek beschrijft de economische spin-off als gevolg van de aanleg van OostvaardersWold, en de verwachte economische groei na realisatie van OostvaardersWold.
- Het *Definitief ontwerp* is een verdere uitwerking van sommige onderdelen van de structuurvisie. Op basis van het Definitief ontwerp wordt het Programma van Eisen voor de aanbesteding definitief gemaakt. Eind juli 2010 is het Voorlopig ontwerp opgeleverd. In augustus en september 2010 is dit Voorlopig ontwerp uitgewerkt tot het Definitief ontwerp, dat op 11 november 2010 ter kennisname aan de Commissie Ruimte is verstrekt.
- De *Strategie marktbenadering* beschrijft de inhoudelijke keuzes die gemaakt worden ten aanzien van de wijze van aanbesteden. De strategie marktbenadering is in één document samengebracht met de *Uitvoeringsstrategie* (zie paragraaf 1.5). Dit document is op 9 september 2010 besproken in de Commissie Ruimte.
- Het *Natuurbeheerplan Flevoland* beschrijft de natuurdoelen en de kenmerkende natuurwaarden voor het OostvaardersWold. Oorspronkelijk was het de bedoeling om voor OostvaardersWold een separaat natuurbeheerplan op te stellen, maar uiteindelijk is ervoor gekozen om in het provinciebrede Natuurbeheerplan Flevoland een paragraaf specifiek aan OostvaardersWold te wijden, en daarbij nog een inlegvel met aanvullende toelichting te voegen. Het Natuurbeheerplan Flevoland met de bijlage voor OostvaardersWold is op 7 september 2010 vastgesteld door Gedeputeerde Staten, en daarna ter kennisgeving gezonden aan de Commissie Ruimte.
- In het *Strategisch beheerplan* is vastgelegd op welke wijze, door middel van beheer, de inrichting van OostvaardersWold (zoals aangegeven in de Structuurvisie) wordt gerealiseerd en vooral wordt behouden. In het plan wordt onder andere de vraag beantwoord op welk moment de grote grazers het gebied in gebruik (kunnen) nemen en wat de voorwaarden daarvoor zullen zijn. Het Strategisch Beheerplan is op 9 september 2010 besproken in de Commissie Ruimte, en op 30 september 2010 vastgesteld door Provinciale Staten.
- Het *Calamiteitenplan* beschrijft wat er gedaan kan worden in geval van calamiteiten, hoe OostvaardersWold gecompartmenteerd wordt, hoe wordt omgegaan met veterinaire risico's en hoe de bereikbaarheid voor hulpdiensten is gegarandeerd. Voor de realisatieperiode van OostvaardersWold stelt de Provincie Flevoland een calamiteitenplan op. Als OostvaardersWold is gerealiseerd, zal door Staatsbosbeheer een calamiteitenplan worden opgesteld voor het gehele Oostvaardersland. Het Calamiteitenplan is op 11 november 2010 ter kennisname aan de Commissie Ruimte verstrekt.

Voorbereidende uitvoeringswerkzaamheden

De inwoners van Flevoland, in het bijzonder die van Zeewolde, Almere en Lelystad, zijn degenen die (het ontstaan van) het OostvaardersWold van nabij gaan ervaren. Om hen te betrekken is in 2010 een aanvang gemaakt met de eerste voorbereidende uitvoeringswerkzaamheden. De projectorganisatie doet hiermee ervaring op voor de uitvoering, en het vervoegd uitvoeren van deze werkzaamheden draagt ook bij aan spreiding van werkzaamheden.

In 2010 zijn de voorbereidingen getroffen voor aanpassingen in het Kotterbos en het Horsterwold, om deze gebieden kwalitatief hoogwaardig in te richten voor mens en natuur. Deze inrichtingswerkzaamheden worden gefinancierd vanuit het p-MJP programma. Inmiddels is de benodigde p-MJP subsidie verleend en worden de werken aanbesteed. Medio 2011 zullen de uitvoeringswerkzaamheden beginnen. Naar verwachting worden de werkzaamheden in 2013 afgerond.

Daarnaast is in 2010 in het huidige natuurgebied De Grote Trap een wandelpad aangelegd voor geïnteresseerden die de ontwikkeling van het OostvaardersWold van nabij willen volgen.

<i>Product</i>	<i>Actuele voortgang</i>
Definitief Ontwerp	☺ (afgerond)
Strategie marktbenadering	☺ (afgerond)
Natuurbeheerplan	☺ (afgerond)
Strategisch beheerplan	☺ (afgerond)
Calamiteitenplan	☺ (afgerond)
Beeldkwaliteitplan	☺ (afgerond)
Acquisitieplan	☺ (afgerond)

1.5 - Producten spoor Projectfinanciering

Voordat daadwerkelijk wordt gestart met de uitvoering zullen de uitvoeringsstrategie en de financieringsstrategie moeten worden bepaald. Daarbij is met name van belang welke middelen wanneer beschikbaar zijn en wat de volgorde van realisatie zal zijn. Uiteindelijk zal dit moeten resulteren in een realisatieovereenkomst, waarbij ook afspraken gemaakt worden over de governance van het project OostvaardersWold. Deze producten vallen binnen het spoor Projectfinanciering.

Voortgang producten

In het Plan van Aanpak zijn een aantal producten genoemd die in de periode mei tot oktober 2010 gerealiseerd moeten worden:

- *SSK-raming*: De kostenraming zoals die is opgesteld voor OostvaardersWold (bijlage 3 bij de Samenwerkingsovereenkomst) is omgezet naar een raming volgens de Standaard Systematiek Kostenraming (SSK). De SSK-raming is gebaseerd op het Definitief Ontwerp. Hierdoor is een goed beeld ontstaan van de werkelijk te verwachten kosten, en van de bandbreedte waarbinnen onvoorziene kosten kunnen optreden. In hoofdstuk 3 van deze rapportage (Risicomanagement) wordt een nadere toelichting op deze onvoorziene kosten gegeven. Een samenvatting van de SSK-raming is op 11 november 2010 ter kennisname aan de Commissie Ruimte gezonden.
- *Uitvoeringsstrategie*. Ter voorbereiding op de daadwerkelijke start van de uitvoeringswerkzaamheden is een Uitvoeringsstrategie opgesteld. Hierbij is de beschikbaarheid van middelen leidend. De uitvoeringsstrategie is in één document samengebracht met de *Strategie marktbenadering* (zie paragraaf 1.4). Dit document is op 9 september 2010 besproken in de Commissie Ruimte.
- *Realisatieovereenkomst*: Met de gebiedspartners zijn in de planvormingsfase afspraken gemaakt t.a.v. hun financiële bijdrage aan OostvaardersWold. Deze afspraken zijn vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst (SOK). Naast concrete verplichtingen zijn in de SOK ook inspanningsverplichtingen en randvoorwaardelijke inspanningsverplichtingen opgenomen. In het Plan van Aanpak is aangegeven dat in 2010 een Realisatieovereenkomst (ROK) zou worden gesloten met de gebiedspartners, waarin nadere financiële afspraken zijn vastgelegd t.a.v. de (voorwaardelijke) inspanningsverplichtingen van de gebiedspartners. In de praktijk is het efficiënter gebleken om een separate overeenkomst met iedere partij te sluiten. Inmiddels is een overeenkomst met Staatsbosbeheer gesloten.

Extra producten: aanvullende overeenkomsten

Met de toezeggingen van de gebiedspartijen kan circa 85% van de totale projectkosten van € 403,5 miljoen worden gedekt. De projectorganisatie heeft in 2010 intensief gezocht naar aanvullende mogelijkheden voor het sluiten van overeenkomsten met derde partijen, ter dekking van het resterende deel van de projectkosten. Inmiddels is een overeenkomst met Rijkswaterstaat gesloten ten bedrage van € 23,3 miljoen excl. btw, voor EHS-compensatie als gevolg van de verbreding van de A6.

<i>Product</i>	<i>Actuele voortgang</i>
SSK-raming	☺ (afgerond)
Uitvoeringsstrategie	☺ (afgerond)
Realisatieovereenkomst	☺

2 - Financiële verantwoording

In dit hoofdstuk wordt financiële verantwoording afgelegd over het project OostvaardersWold:

- Paragraaf 2.1 bevat de verantwoording van de proceskosten voor OostvaardersWold.
- Paragraaf 2.2 bevat de verantwoording van de kosten voor grondverwerving
- Paragraaf 2.3 geeft een samenvatting van de liquiditeitsplanning voor de grondverwerving
- Paragraaf 2.4 bevat de verantwoording van de kosten van de voorbereiding van de uitvoering

De verantwoording in dit hoofdstuk is tevens de basis voor de tekst voor OostvaardersWold in de Voorjaarsnota 2010 van de Provincie Flevoland.

2.1 - Proceskosten OostvaardersWold

Het begrote budget voor proceskosten OostvaardersWold in 2011 bedraagt € 0,65 miljoen, waarvan bij aanvang van 2011 € 0,5 miljoen beschikbaar is gesteld. Een aantal van de werkzaamheden die oorspronkelijk waren gepland voor het jaar 2010, zijn als gevolg van de recente ontwikkelingen rondom OostvaardersWold doorgeschoven naar 2011.

Als gevolg van de verschuiving van geplande werkzaamheden is in 2011 in werkelijkheid € 1,35 miljoen nodig. Daarom wordt het restant van de begrote proceskosten voor 2011, ten bedrage van € 0,15 miljoen, overgeheveld vanuit de stelpost OPF naar de proceskosten OostvaardersWold. Daarnaast wordt het restantbudget van de proceskosten uit 2010, ten bedrage van € 0,7 miljoen, vanuit de reserve OPF overgeheveld naar 2011.

2.2 - Kosten grondverwerving OostvaardersWold

De kosten voor de grondverwerving worden gefinancierd door de contractpartijen voor het project OostvaardersWold.

Grondverwerving binnen plangebied OostvaardersWold

In paragraaf 1.2 is aangegeven dat binnen het plangebied OostvaardersWold inmiddels 742 hectare grond is verworven (peildatum 1 april 2011). De kosten voor deze grondverwervingen bedroegen in totaal € 93,5 miljoen. De totale kosten voor de verplichtingen op 21 oktober 2010, die door de Provincie Flevoland moeten worden nagekomen, bedragen naar verwachting € 15,6 miljoen. De totale verwervingskosten binnen het plangebied OostvaardersWold komen daarmee uit op € 109,1 miljoen.

Verwerving van ruilbedrijven

In paragraaf 1.2 is aangegeven dat twee ruilbedrijven ten behoeve van OostvaardersWold zijn verworven. Daarnaast zijn nog enkele kleinere stroken ruilgrond aangekocht, van bedrijven die voor het grootste gedeelte binnen de groenblauwe zone liggen, en in zijn geheel zijn aangekocht. De totale kosten voor de ruilgronden ruilbedrijven bedroegen € 10,9 miljoen.

Uitputting budget

Voor de grondverwerving in OostvaardersWold is in totaal € 128,5 miljoen beschikbaar. Voor de verwerving van gronden binnen het plangebied, inclusief verplichtingen, en de verwerving van ruilgronden buiten het plangebied is in totaal € 120 miljoen benodigd. Het beschikbare budget voor de grondverwerving is daarmee voor 93% uitgeput.

2.3 - Liquiditeitsplanning grondverwerving

De planning van de benodigde liquiditeit voor de verwerving van bedrijven vanaf het tweede kwartaal van 2011 zal grotendeels afhangen van de uitkomsten van de onderhandelingen met het ministerie van EL&I over het vervolg van OostvaardersWold, en de beschikbaarheid van aanvullend

budget voor grondverwerving. Naar verwachting is voor de verwerving van de resterende bedrijven waarover op 21 oktober 2010 overeenstemming was bereikt in de rest van 2011 nog € 15,6 miljoen nodig (totaal in kolom "Verplicht" in de tabel hierboven). Hiervoor is nog voldoende budget beschikbaar.

2.4 - Kosten voorbereiding van de uitvoering

Zoals in paragraaf 1.4 is beschreven, wordt in 2010 begonnen met voorbereidende uitvoeringswerkzaamheden voor de aanleg van OostvaardersWold. Het betreft de aanleg van een wandelpad met uitkijktoren op het Adelaarswegtracé (De Grote Trap), en aanpassingen in het Kotterbos en Horsterwold.

Beschikbare budgetten

Vanuit het p-MJP is een projectsubsidie verleend van € 8,3 miljoen voor de aanpassingen in Horsterwold en Kotterbos. Met het p-MJP zijn afspraken gemaakt om steeds een deel van deze kosten voor te financieren, tot deze definitief worden vergoed vanuit het p-MJP op basis van facturen. Daarnaast komt op grond van een overeenkomst met Staatsbosbeheer een bijdrage van € 1 miljoen beschikbaar vanuit Staatsbosbeheer.

3 - Risicomanagement OostvaardersWold

Dit hoofdstuk beschrijft de stand van zaken op het gebied van risicomanagement voor OostvaardersWold. Het hoofdstuk bestaat uit vier paragrafen:

- Paragraaf 3.1 beschrijft de historie van het risicomanagement voor OostvaardersWold;
- Paragraaf 3.2 beschrijft de actuele financiële risico's voor het project OostvaardersWold;
- Paragraaf 3.3 geeft een vooruitblik op risicomanagement in het vervolg van 2011.

3.1 - Historie risicomanagement OostvaardersWold

In 2008 werd onder leiding van Deloitte een 'risicosessie' gehouden waar de risico's in de planvormingsfase werden geïnventariseerd. Op basis van deze sessies maakte Deloitte een risicomatrix waarin de impact van de risico's werd weergegeven, en beheersmaatregelen waren geformuleerd. Deze risicosessie is begin 2010 herhaald, waarbij de risicomatrix is geactualiseerd. De impact van risico's is in de risicomatrix uitgedrukt in termen van geld, organisatie, tijd, informatie en kwaliteit (GOTIK).

In de Voortgangsrapportage bij de Najaarsnota 2010 werd een concreet beeld gegeven van de financiële risico's voor het project OostvaardersWold. Hieruit bleek dat de werkelijke kosten met 85% zekerheid zullen liggen onder het bedrag van € 400,2 miljoen. Dit bedrag was vrijwel gelijk aan het berekende bedrag in de kostenraming die als bijlage bij de Samenwerkingsovereenkomst OostvaardersWold is gevoegd (€ 400,4 miljoen).²

3.2 - Financiële risico's OostvaardersWold

Er zijn twee soorten financiële risico's: kostenrisico's en opbrengstenrisico's. Kostenrisico's betreffen mogelijke overschrijdingen van de geraamde kosten. Opbrengstenrisico's betreffen het niet, niet geheel of niet tijdig beschikbaar komen van de benodigde financiële bijdragen voor de uitvoering van het project.

3.2.1 Kostenrisico's

Uit een nadere doorrekening op grond van het Definitief Ontwerp voor OostvaardersWold is inmiddels gebleken dat de werkelijke kosten iets hoger zullen liggen dan geraamd bij de Najaarsnota 2010: de werkelijke kosten liggen met 85% zekerheid onder het bedrag van € 403,5 miljoen.

3.2.2 Opbrengstenrisico's

Het project OostvaardersWold wordt gefinancierd door het Ministerie van LNV, de Provincie Flevoland, de gemeenten Zeewolde, Almere en Lelystad, Staatsbosbeheer en Waterschap Zuiderzeeland. Daarnaast is een bijdrage beschikbaar vanuit Rijkswaterstaat voor EHS-compensatie. In het kader van het regeerakkoord van het kabinet-Rutte wordt momenteel de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) herijkt. Het ministerie van EL&I overlegt hierover met het Interprovinciaal Overleg.

De totale bijdrage van het ministerie van EL&I is in de SSK-raming voor OostvaardersWold geraamd op € 240,7 miljoen. Daarvan is reeds € 61,2 miljoen betaald of gegarandeerd. Een bedrag ter

² NB: dit is het bedrag exclusief de afkoop van beheer. Deze kosten werden geraamd op een bedrag van € 56 miljoen. Voor de compensatiegronden binnen OostvaardersWold is het beheer reeds eeuwigdurend afgekocht.

grootte van € 62,5 miljoen, bestemd voor de realisatie van ecoducten, is benodigd na 2013. Binnen de huidige ILG-periode 2007-2013 resteert daarmee een aanvullende bijdrage van € 117 miljoen voor het ministerie van EL&I. Bij de Mid Term Review voor het ILG is aan het ministerie van EL&I gevraagd een garantie af te geven voor € 102 miljoen. De overige € 15 miljoen zou worden overgedragen vanuit de overige provincies.

3.3 - Vooruitblik risicomanagement 2011

Nadat overeenstemming wordt bereikt met de Staatssecretaris van EL&I over de financiële aspecten van het vervolg van het OostvaardersWold zal aan Provinciale Staten de keuze worden voorgelegd op welke wijze het project OostvaardersWold wordt voortgezet. De verschillende alternatieven zullen worden voorzien van een uitgebreide risicoanalyse.